

Çiftçi-Sen: “2016 tarımda iflasın ilan edildiği yıl oldu”

Çiftçi-Sen 2016 yılında tarımda yaşanan gelişmeleri değerlendiren bir ‘Basın Açıklaması’ yayınladı. Çiftçilerin ve Çiftçi-Sen’in taleplerini içeren ‘Basın Açıklaması’na 2016 YILI TARIM DEĞERLENDİRME RAPORU geride bıraktık. Geride bıraktığımız 2016 yılı, çiftçiler için iyi geçmedi. 2016, tarımda iflasın ilan edildiği yıl oldu: Cumhuriyetin ‘Anadolu, dünyanın en kadim tarım ve hayvancılık coğrafyası olmasına rağmen maalesef bugün her iki konuda da olumsuz gereken yerin epeyce uzadığıdır. Topraklarımız var, ama doğru planlama yaparak, yeterli teknik destek sağlayarak hakkıyla değerlendiremiyoruz. Meralarımız var ama et fiyatları almıyor, ihtiyaçlarımızı karşılayabilmek için ithalat yapmak zor kalıyoruz. Bu kabul edilebilir bir manzara değildir.’[1]Diyerek tarımdaki mutsuzluğun resmini çizdi. Tarımdaki malumun ilanı olan, iflasın ilan etti. Tarım küçüldüTürkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, tarım sektörü birinci ve ikinci çeyrekler 3. çeyreğinde yüzde 7,7 küçüldü. Dördüncü çeyreğinin de benzer olacağı beklenmektedir. İthalat arttı2016 yılının ithalatı 14,3 milyar dolarlık tarım ve gıda ürünü ithal edildi.. (Ocak-Kasım dönemi)-Hububat; 4,7 milyar ton, ödenen 1,1 milyar dolar,- Kurubaklagil; 414 bin ton ödenen 342 milyon dolar, Birleşmiş Milletlerin ‘Dünya Bakiyat Yılı’ ilan ettiği 2016’da Türkiye, Kanada, Meksika, ABD ve Etiyopya’dan tahıl, mercimek, kuru fasulye ithal etti.-Pamuk; 793 bin ton ödenen 1,2 milyar dolar,-Yağlı tohum; 2,9 milyar ton ödenen 1,3 milyar dolar,-Bitkisel ham yağ 1,3 milyar ton ödenen 1,4 milyar dolar;- Küspe 1,4 milyar ton 384 milyon dolar. İthalata ödenen toplam: 14,3 milyar dolar.Üretim İthalat Dengesi-Yağlı tohumlar üretimi 2,2 milyar ton; ithalat, 2,9 milyar ton (11 aylık)-Lif pamukta üretim 750 bin ton; ithalat 790 bin ton.-Mercimek üretimi, 365 bin ton; ithalat 289 bin ton.-Buğdayda üretim 20,6 milyar ton, ithalat 3,9 milyar ton.Gübre ve Yemde KDV İndirimi YapıldıGübrede yüzde 18, yemde yüzde 8 olan katma değer vergisinin yüzde 1’e indirildi. İndirimin çiftçiye bir yararı olmadı. Karar sonrasında yem ve gübre şirketleri indirim oranında yem ve gübreye zam yaptı. Çiftçi yerine şirketler KDV indiriminden yararlanıyor.Çiğ Süt Fiyatları Yerde SaydıkÇiğ süt fiyatları Temmuz 2014’ten bu yana 30 aydır aynı, art(ı)lmıyor. Piyasayı düzenleyecek bir kurum olmayınca fiyat yerinde sayıyor. Süt alımı yapan şirketler, 2016’da Ulusal Süt Konseyi’nin belirlediği ve tavsiye niteliği taşıyan referans fiyatın altına dahi indi.Çiğ süt fiyatlarının daha fazla düşmesi diye Et ve Süt Kurumu’nun (ESK) müdahale etti. Üretici örneğinden piyasadaki çekilen arz fazlası sütü topladı. Süt tozuna dönüştürdü. Fakat süt tozunu ESK’ya satan üretici bu kez ettikleri kremayı satmadı. Bu nedenle birçok hayvan yetiştiricisi anaç hayvanlarını kesime göndermek zorunda kaldı.Canlı Hayvan İthalatına Devam EdildiBakanlar Kurulu,[2] yıl sonuna kadar ESK’ya 400 bin baş besilik dana, TYGEM’e 150 bin baş damızlık dişi ithalat yetkisi verdi. Aynı karar ile 20 bin baş koyun keçinin gümrüksüz ithalatına da izin verildi.Aynı yılın Kasım ayında ithal edilecek hayvan sayısı 100 bin daha artırdı.[3] Devlet aracılığıyla 2016’da ithal edilen hayvan sayısı 670 bine ulaştı. Dolar Yükseldi, Girdi Fiyatları ArttıTarımsal girdilerde de fiyatların yükselmesi çiftçiler için büyük sorun oluşturuyor. Dolar yükseldi, girdi fiyatları otomatik olarak artıyor. 2016 yılı başında 3 lira seviyesinde olan dolar kuru günümüzde 4,45 liraya ulaştı. 2015 yılı Aralık ayında litresi 3,58 lira olan mazotun fiyatı şu an 4,45 liraya dayandı. Yağ ve gübre fiyatları da benzer biçimde dövize bağlı olarak artıyor için çiftçiler zorda kaldı.Destekler Düşürüldü2016 yılında tarıma 11,6 milyar lira destek verilmesi beklenirken, destekler düşürüldü, birçok destek oranı düşürüldü. Bunlar;Çiftçilerin satın aldıkları 43 farklı makine-ekipmana yüzde 50 hibe oranı düşürüldü. Bitkisel ve hayvansal üretim kredi üst limitleri düşürüldü.Gübre desteğinin ön şartı olarak uygulanan tarımsal desteği önce düşürüldü, sonra yeniden uygulamaya konuldu.Mazot ve gübre desteği birleştirildi. Bu birleştirme sonucunda, bazı ürünleri yetiştiren çiftçilerimiz geçen yıla göre daha düşük destek aldı.Hububatta (buğday, arpa, çavdar, yulaf gibi) 5 kuruş/kg olan desteği artırılmadı, yerinde saydı. Dane mısırda 4 kuruş/kg olan prim desteği 2 kuruşa çekildi.Tohumlar için Ege Menkul Değerler Kurulu’nun 2018’den itibaren çiftçileri tohum şirketlerine mahkûm edecek olan sertifikalı tohumun düzenlenmesiyle ilgili kararlar alınmadı. Gıda Egemenliği’nin/başlıca ürünlerin kaybolmasına neden olacak tohum şirketleri için düzenlenmesi politikaları tarımda yeni derin sorunlar sayılabilecek. Ekolojik Tahribat Arttı!Bağta Ege bölgesi olmak üzere bir bölgede Rüzgâr Enerji Santralleri (RES), Jeotermal Elektrik Santralleri (JES), tüm bölgeleri kapsayan HES’ler, bütün ovaları katledecek termik santraller, nükleer santraller ile maden aramaları hız kesmedi. Artarak devam etti. Enerji kaynaklı iklim istikrarsızlığı bağta üzüm üreticileri olmak üzere birçok çiftçiyi olumsuz biçimde etkiledi.Savaşta kullanılan silah ve kimyasal silahlar orman yangınlarının tarımın bugününü etkilediği gibi, yarını için tehdit oluşturacak biçimde 2016’da devam etti.Rusya’ya İhracat Yasağı Çiftçilere KaybettirdiYaşanan savaş hali nedeniyle komşu ülkelere ihracat yapılamaz oldu. Bu durum çiftçilerin ekonomik kayıplar yapmasına neden oldu. Irak ve Suriye savaşta olmak üzere Ortadoğu pazarında sıkıntılar sürüyor. Uçak düşürüldü (2015 Kasım), Rusya, 1 Ocak 2016’da yap meyve ve sebze ürünlerine yönelik yasak baplattı. Çiftçilerin 2015 yılındaki 167 milyon dolar olan domates ihracatı 93 milyar dolarda kaldı. Savaş durumundan domates üreticilerinin yanı sıra biber, salatalık, kabak üreticileri de olumsuz etkilendi. Ayrıca üzümde 20 milyon dolar, 148 bin dolar, limonda 4 milyon 762 bin dolar, salatalıkta 3 milyon 865 bin dolarlık kayıp yaşadıkları çiftçiler. İhracat yapılamamasından dolayı çiftçilerin sadece domates 2016 yılı kayıpları 74 milyon doları buldu.Çiftçi-SEN olarak diyoruz ki,Türkiye tarımının iflasa taşıyan uygulanan neoliberal politikadır. Açıklanan Milli Tarım Projesi’nin Türkiye tarımını çekildiği girdaptan çıkarması mümkün değildir. Milli Tarım sadece oyalama, sorunu halının altına süpürmedir. Öteleme bile değildir.Bu nedenle tarımda uygulanan neoliberal tarım politikaları derhal terk edilmelidir. Kamu, tüm tarım örgütleri ve hak arama örgütü olan üretim bazında kurulmuş Çiftçi Sendikaları bir araya gelerek Bağımsız, Demokratik, Sosyal bir tarım programıyla Gıda Egemenliği’nin/başlıca ürünlerin kaybolmasını yeniden ele geçirilmesi çalışmaları yapılmalıdır.ÇİFTÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU [1] Milli Tarım Projesi açıklamasından[2] 3 Mayıs 2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan [3] Resmi Gazete’nin 24 Kasım tarihli sayısı ile